

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenim nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 129.

V Ljubljani, v četrtek 6. junija 1889.

Letnik XVII.

Madjarski preobrat v ogerskih Srbih.

Nedavni dogodjaji v srbskem kraljestvu niso ostali brez ugodnega vpliva na mišljenje madjarskih političnih krogov, kar se inače ni dalo tudi misliti. Med Srbi našega cesarstva in zamejnimi niso samo ozke dotike v literarnem in kulturnem oziru, temveč i v političnem oziru njih vzajemnost stopa na prvo mesto. Narodna zavednost in zgodovinske tradicije vzdržujejo neprenehoma to kulturno vez v tóku. Vsled karlovskega in požarevaškega mira l. 1717 do 1739 bila je Srbska pod našo vlado, in ta dōba ni ostala brez nasledkov. V bojih za svobodo borili so se ogerski Srbi za Srbe v kneževini, koja je po svoji osnovi našla zopet v avstrijskih Srbih najizdatnejšo pomoč in zaslombo k svoji organizaciji v vsacem sméru. Profesorji, uradniki, pisatelji v mladi kneževini pohajali so početkom povsem iz srbskega razumništva v Avstriji. Na drugi strani so pa Srbi iz kneževine l. 1848 do l. 1849 krvaveli na južnem Ogorskem za našo dinastijo.

Slične vzajemne dotike opažamo tudi v novejši dōbi. Madjarom namreč je bila vlada Milanova zelo omiljena in gospodstvo naprednjaške stranke na čelu z Garašaninom, koja je vsako solidarnost z avstrijskimi Srbi in Hrvati zametavala, odobravajoč pomadjarjenje ogerskih Srbov in Hrvatov. Vendar se ne dá tajiti, da je opozicijsko novinarstvo jugoslovansko izven srbskega kraljestva poleg drugih činiteljev precēj prispelo k Milanovemu padcu in gospodujoče stranke. Najbolj oplášeni vsled tega preobrata so Madjari, ki se zdaj nahajajo v jako neljubem položaji. A to jih pa ne moti in ne ovira, da ne bi v malem ponavljali tega, kar so vže leta 1861 po razpuščenju ogerskega sabora poskušali v vélikem: pričeli so slavnost pomirjenja s srbskim narodom.

Madjarska družba: „Kisfaludy“ v Budimpešti prireja slavnost na proslavo prvega srbskega pesnika Zmaja Ivana Jovanovića, ki praznuje te dni štiridesetletnico svojega literarnega delovanja, in

povodom tega slavija predavane bodo i pesni njegove v madjarščini. Pomen Jovanovićeve za srbsko književnost ne tiči samo v njegovih preskrasnih plodovih čiste lirike, temveč tudi v njegovem razkošnem humoru, ki navdaja misel in srce. Srbska mladina ga obožava in zná vse njegove nežne pesni na pamet. Dasi je Jovan Jovanović prevél mnogo madjarskih pesnij Petöfjevih (recte: Petrovićevih) in Aranyjevih, vendar je dušo in telom Slovan. Njegove vzvišene in navdušene pesni, govoreče o ljubavi do domovine in naroda, morajo povsodi vzbujati najtoplejši odmev. V tolmačenje srčne bóli in radosti izumeval je Jovanović akorde, ki ga uvrščujejo v vrsto prvih pesnikov.

Dr. Jovan Jovanović — Srbi ga nazivljejo po njegovem pisateljskem pseudonymu „Zmaj“ — pohaja iz stare ogersko-srbske rodbine in je v daljnem sorodstvu s srbsko kraljevo rodbino. Porodil se je dne 24. novembra leta 1833 v Novem Sadu, kjer je županil njegov oče. Nedavno se je preselil pesnik v svojo očevino v senčnate doline Fruške Gore, kjer se je nastanil stalno. Ko je leta 1873 Jovanović praznoval svojo 25letnico, izšle so na svetlo zbrane pesni njegove, obsezajoče 700 strani. Iz vzornega prevoda poznavali bi stoprav v Slovencih, da mož, kojega ravno proslavljajo pobratimi naši, zavzimalje častno mesto med prvimi pesniki slovanskega Parnasa.

Toda preidimo k prvotnemu smotru. Ogerski vladni list „Srpski Dnevnik“, kateri je izdaval v srbščini madjaron baron Feodor Nikolić in mu je bil namen, razširjati in trositi v srbskem narodu madjarsko mišljenje, je bil hitro ustavljen; zgodilo se je to na migljaj ogerskega ministerstva. —

„Matica srbska“ v Novem Sadu, najstarejše literarno slovansko društvo te vrste, zmagala je konečno v tretji instanci v svojem sporu zoper Madjare, ki so ji hoteli ugrabiti zaklad 100.000 gl.; kako so se pred kratko dōbo vedli Madjari proti „Matici srbski“ — slično skoro, kakor njega dni proti ubogi „Matici slovaški“ — je še v živem spominu.

To so dosedanji vspehi političnega preobrata

na srbskem — v našem cesarstvu. Iz celega srca pa želimo mi Slovenci pobratimom Srbom, da bi jim nove razmere obrodile še obilnejše vspehe.

Občni zbor „Katoliškega tiskovnega društva“ v Ljubljani.

Ob navzočnosti prevzvišenega društvenega pokrovitelja, milostivega gospoda kneza in škofa, pa nekako štiridesetih družabnikov iz raznih krajev dežele vršil se je včera, dne 5. junija, od polu 11. ure dopoldne do četrt na drugo uro popoldne II. redni občni zbor tiskovnega društva ljubljanskega. — Zborovanje je pričel predsednik, gosp. prof. A. Zupančič, nekako tako-le:

„Ko mi je dana čast, da vpricho prevzvišenega našega pokrovitelja, prečastne gospōde, danes pozdravljam na drugem rednem občnem zboru „Katoliškega tiskovnega društva“, moram se pred vsem spominjati žalostnega dogodka. Na dan aposteljnove naše dežele, sv. Mohora in Fortunata, lanskega leta je Bog k sebi poklical podpredsednika našej družbi ter vrlega ustanovnika „Katoliške Bukvarne“ in „Katoliške Tiskarne“. Na tuji zemlji, v nemškem Šentvidu na Koroškem, je zemeljsko življenje poteklo možu, ki se je vse svoje žive dni na razne načine trudil za časni in večni blagor slovanskega ljudstva. Ker je prvi glas z Gorotana poročal, da bodo rajncega pokopali na kraji smrti, sem si štel v dolžnost, vdeležiti se pogreba kot zastopnik „Katoliškega tiskovnega društva“, ter sem se odpeljal v daljni Šentvid. Našel sem velezaslužnega moža še na mrtvaškem odru, položil nanj krasen venec s trakovi ter napisom: „Katoliško tiskovno društvo — svojemu predsedniku“ in sem v lepi bolnišnični cerkvi za dušo rajncega opravil presveto daritev. Naj Bog vrlemu domoljubu v nebeških višavah obilno plačuje, kar je na zemlji dobrega storil svojemu narodu; „Katoliško tiskovno društvo“ pa bode svojega ustanovnika in dobrotnika vedno ohranilo v blagem spominu!

Drugo neveselo v zgodovini minulega društvenega leta je, da smo bili zaradi bolehanja častitega

LISTEK.

Zavetišče.

(Zgodovinska povest. Češki spisal Al. Dostál, prevel —r—.)
(Dalje.)

„Vse sem slišal do besedice iz ust jeruzalemskega romarja in sem vam prišel praviti, da bi se veselili junaškega strica“, skončal je Kitka. „In zdaj moram za svojim ciljem.“

„Moj brat se je vojskoval v Palestini!“ spel je roke starček. Odšel je od nas, ko sem zasadił ona-le drevesa na vrtu. Takrat so bila majhna in zdaj so velika. Tako daleč je bil in mi smo mislili, da ga je konec.“

Starček je prikimal z glavo, in danes prvič zadrževal Kitko.

„Vaš gost se je naučil češki od brata, ali je ž njim romal? Povej mi, mladeneč, vse, kar veš, kar si slišal. Bratova osoda me zanima.“

Vsi so radi poslušali in posebno Marta. Naglo je bil priljubljen. Vnovič je moral vse ponoviti in na mnoga Nekrasova vprašanja odgovoriti.

„Zdaj moram že iti, da pridem zvečer na grad.“

„Kam boš še šel?“

„Neki paganski čarovnik se klati po našem kraju, napolnil sem se torej, da bi preprečil njegove nakane. Zmote seje in podpihuje ljudstvo.“

„Ako si začel na naši pristavi, potem si se zmotil, in moraš svojo pomoto popraviti“, zasmejal se je Pavel.

Kitka si je grizel ustnice in rekel: „Mislił sem, da najdem v vas sotrudnike pri svojem delu. Veliko veselje bi naredili svojemu gospodu, ko bi mu pomagali ta kraj očistiti. Tudi ranjki Sezima se je žalostil, da se klanjajo njegovi podložniki malikom in skrivajo med seboj čarovnika. Na grad je prišla gotova vest in hiša je bila imenovana, kjer dobiva slepar podstrešje in skrivališče. Nespametno ravnanje.“

„Ali nas hočeš svariti in dolžiti?“ zadrł se je mladi gospodar in je hitro odšel iz sobe.

„Pavel je bil torej v križarski vojski, vojskoval se za sveta mesta, in dozdaj se klati po svetu“, ponavljal je starček.

„Resnično vest o vsem ti more dati naš gost, in ta ti bo rad vstregel in tvojo željo izpolnil.“

„Moram iti kmalu na grad; rad bom govoril s Hroznato in tudi z onim neznanim romarjem.“

„Zdaj pa moram iti“, rekel je Kitka in se vzdignil.

„Pa pazi na volkove, da jim ne boš za večerjo.“

V vežo za mladenčem je prišla Marta. Vsi so bili tako ginjeni nad stričovo osodo, da so pozabili na Marto in je niso pogrešili. Starček je pripovedoval, kar je vedel o mladosti Pavlovi.

„Zaradi tebe, Marta, sem zapustil grad in prišel sam na tako nevarno delo.“

„Zaradi mene?“ čudi se deklica.

„Veliko sem slišal o tebi. Neki ženin hodi za teboj.“

„Ne eden, ampak trije na enkrat so prišli, in vsak izmed njih je nenavadnega telesa in duha.“

„Že vem, kdo te je naučil tako govoriti. Ne moreš zatajiti, da je eden izmed tvojih ženinov čarovnik.“

Marta stopi nazaj k stari lipi.

„Kaj praviš? Kdo ti je kaj rekel o čarovniku in je združil njegovo osebo z mojimi ženini?“

„Le priznaj, vse vem. Žalibog —.“

„Bil si osleparjen. Ničesa nisem pred teboj skrivala. Tam pri vratih ti povem vse. Tukaj bi kdo naju lahko slišal.“

gospoda tajnika in blagajnika ves čas brez one izvrstne delalne moči, ki je ob ustanovitvi „Katoliškega tiskovnega društva“ in naslednje mesece neizrekljivo veliko storila v društveni prid. Bog kmalu popolnoma učvrsti zdravje blagemu gospodu!

Kako je društvo delovalo, kaj doseglo v pretekli dobi od lanskega velikega zbor do danes, izvedeli boste, gospodje, iz odborovega poročila. Od družbe, ki še polni dve leti ni stara, res ni pričakovati silnih uspehov, a toliko boste, prečastni društveniki, spoznali, da si je odbor prizadeval storiti svojo dolžnost. Moglo bi pa tiskovno društvo v prihodnje seveda storiti še veliko več, in tudi bude, ako se bomo Slovenci bolj zavedali važnosti tiska. Kako navdušeno so nedavno na katoliškem shodu dunajskem priporočali vrli katoliški možje ustanovitev in podpiranje „Tiskovnih društev“; kako goreče je zlasti državni poslanec dr. Kathrein avstrijskim katolikom na sree pokladal dolžnost, podpirati kolikor možno krščanski tisk v obče, in zlasti še krščansko časopisje. In kdo bi ne storil tega, ako se zaveda velike moči tiskarstva v današnjih časih! Umetnost tiska so iznašli ljudje po dobrotljivosti božji, a žal, da mnogi ta neprecenljivi dar nebeški obračajo v zlo. Mesto da bi ta umetnost delovala Stvarniku na čast in človeštvu v zveličanje, jo sovražniki krščanske omike zlorabijo in s pomočjo tiska hud boj bijejo zoper Kristusa in zoper sv. Cerkev njegovo, begajo ljudstvo, delajo za svoje krive nazore javno mnenje in jih v zmoto speljejo mnogo. In če hočemo katoličani v boj se podati zoper take nasprotnike in zmagati jih, moramo se posluževati prav istega orožja, katero oni vihté zoper večno resnico. To orožje je tisk. In nalogo to, boriti se s pomočjo tiska za sveto reč, za vero, dom, cesarja, prevzelo je naše mlado društvo. Upajmo, da Slovenci bolj in bolj spoznajo važnost krščanskega tiska ter se našega društva čedalje raje oklepajo. Za sedaj pa čujmo, koliko je odbor mogel to leto storiti družbi v prospeh.

Tajnik g. dr. Jos. Lesar čita poročilo o odborovem delovanju v dobi od lanskega do letošnjega velikega zbor.

Od lanskega rednega občnega zbor do danes bilo je šest odborovih sej, namreč: 19. junija, 18. septembra in 4. decembra 1888, pa 14. januarja, 1. aprila in 31. maja 1889. Vdeleževali so se jih ljubljanski odborniki prav pridno, po nekoliko tudi vnani. Razgovarjal ter natančno posvetoval se je odbor pri teh sejah o vseh društvenih zadevah ter je vse potrebno vrejeval in določeval glede družbine tiskarne in bukvarne. Važnejši dogodki minulega društvenega leta so naslednji:

Vsled odborove prošnje dovolilo je slavno c. kr. finančno vodstvo za Kranjsko, da sme „Katoliško tiskovno društvo“ v prostorih, koje je za svojo tiskarno od visoke vlade v najem vzelo, prejšnje skladišče v prvem nadstropji prirediti na svoje troške v dvorano za stavce, ter v ta namen izvršiti potrebna zidarska dela in druga. Dati pa je moral odbor vladi pismeno zagotovilo, da bude društvo v slučajih, ako se iz teh prostorov izseli, ali vse naprave in poprave brez odškodnine prepustilo vladi, ali pa v prejšnje stanje prostore spravilo, kakor bi visoka vlada zahtevala, eno ali drugo. Odbor se je lotil

Kitka in Marta sta šla z dvorišča pod gola drevesa, kjer je bilo po letu prav prijetno. Zdaj pa so stale noge globoko v snegu. A zaljubljenca se nista brigala za to.

„Z očetom je prišel večkrat k nam čuden mož. Ogrel se je pri peči, začel je pripovedovati in na posled tudi zabavljati čez krščansko vero. Pa ded, dasi tudi je gostoljuben, je kmalu pretrgal tako govorjenje ter prepovedal očetu, tistega moža spuščati v hišo, če tudi bi se ves mraza tresel.“

„Ali je ta čarovnik starček?“ vpraša hitro Kitka.

„Seveda; a morda se je postaral bolj od skrbi kot od let. Tega si tedaj dolžil, da hodi zavoljo mene k nam v hišo? Nekaj družega namerava. Hoče nevedne zapeljati in odvrniti od Hroznate.“

„Kaj si pa rekla drugim ženinom?“

„Odrekla sem vsakemu, ker samo tebe ljubim.“

Kitka prime deklico za roko: „Ukaži, in takoj bom slekel to-le obleko, zapovej, in bom šel v ono stran iskat prostora, kjer bi se naselila, kjer bi si posavila kočico. Šel sem iskat nevarnega čarovnika in našel sem tebe, Marta! Kako srečen sem!“

Iz gozdov je vel oster veter, zima ni hotela

dela; a nameravana sobana za stavce bi bila dokaj prostorna, vendar premalo svetla, če bi ne bil prečastiti stolni kapitelj cesarske ustanove dovolil, da sme odbor prejšnje okroglo okence proti vrtom prečastitih gospodov cesarskih kanonikov povekšati v veliko štirivoglato okno proti pismeno danemu zagotvilu, da društvo novo okno na svoje troške zida, kadar se izseli tiskarna, ali pa še prej, če bi stolni kapitelj to zahteval iz posebnih vzrokov. Naj za to društvu dano dovoljenje prečastiti gospodje kanoniki blagovolé sprejeti pristrčno zahvalo odbora in delavcev v dvorani, katerim po tej milosti-zdravju toliko potrebne svetlobe, toplote in zraka v obilici dohaja!

Dne 7. julija m. l. so se preselili stavci v novo dvorano, ki je toliko prostorna, da sedanjim delavcem lahko pridružimo še novih nekoliko, ko bi kdaj treba bilo. Sebo, v kateri so delali stavci prej, porabili smo večinoma za skladišče papirja.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. junija.

Notranje dežele.

Stalni kazenski odsek je predvčeraj dopel do § 137. Točke 104 do 108, ki obsegajo kaznjive čine zoper prijateljske države, potrdile so se brez posebnih prememb. Pri § 113. je povišal odsek vsled predloga poslanca dr. Bareutherja globo za podkupovanje pri volitvah od 1000 na 3000 gl.

Predvčeraj se je v **ogerskem državnem zboru** vršil izreden škandal. Skrajnolevičarski poslanec Polony je namreč zatožil vladno stranko, da ima v sredi moža, ki jemlje plačila za preskrbovanje služb; čeravno pa teh ne dobé dotičniki, obdržuje vendar za-se denar. Navstal je grozen ropot; vse je hotelo vedeti, kdo je ta poslanec. Polony je na to rekel: To je najožji prijatelj ministerskega predsednika, poslanec Gabrijel Varady. Dvojiti se ne more o resničnosti te trditve. Varady je bil že zapleten v neko dunajsko sleparsko zadevo zaradi redov, a se je rešil iz nje z zdravo kožo, ker je bil le posredovalec in mu zaradi tega avstrijska postava ni mogla do živoga. Varady je bil veliki mojster ogerske velike lože sv. Janeza in je še sedaj častni mojster lože „Szt. Istvana“. „Vaterland“ dostavlja temu: Varady je eden tistih prostozidarjev, ki se morajo ukvarjati le z „malenkostmi“; veliki „bratje in patrijotje“ pa postopajo bolj premeteno ter ostanejo — poštenjaki.

V predvčerajšnji skupni seji ogerske in hrvatske **regnikolarne deputacije** se je doseglo konečno sprazumljenje glede vseh razven dveh točk, o zadnjih dveh pa so se vršila včeraj posvetovanja, ki so imela tudi ugoden izid.

Vnanje države.

O znani napitnici **ruskega** carja objavlja lvovski „Pregled“ dunajski dopis nekega avstro-ogerskega aktivnega diplomata: „Čar je lojalna narava ter vedno govori resnico. S povedanim ne oporeka prejšnjim svojim izjavam. Čar noče vojske ter ima zoper njo poleg lastne mržnje dva razloga: Prvič je Rusija osamljena, kar priznava napitnica sama, drugič pa more Rusija brez vojske edino le s čarom tradicij na vzhodu doseči vse, kar hoče. Čar je bil poprej prepričan, da more ta čar imeti neposrednje posledice. Glede tega ga je boljšega podučilo Kaulbarsovo delovanje in Bolgariji. Ta goljufiva nada je zapustila v carjevem srci srd, kateri izraža napitnica, da ima le enega prijatelja. Ne obrača pa se zoper

dolgo prenehati. Pa zaljubljenca se nista brigala za zimo, njima je bilo prijetno. Tudi nista zapazila dveh konjikov, katera sta jezdila iz gorza. Našla sta se po dolgem času, razumela sta se, izrekla si svojo ljubezen in zdaj sta sklenila vojskovati se zoper vse nadloge in zemeljske nezgode.

„Kaj pa to, tukaj grulita goloba na mrzlem snegu, kakor bi bilo že vse zeleno in bi bil že prišel čas ljubezni. Preveč sta hitela; goraka peč bi bila za vaju boljša.“ Zaljubljenca se ustrašita.

Ne bojta se, ne; nočem biti vama napotu. Saj je tako redka resnična ljubezen na svetu, in v kratkem jo bota sama iskala. Popotujoč konjik sem in prosim podstrešja za otrpnele ude in utrujenega tovariša, ki že toliko dni nosi moje grešno telo na svojem hrbtu. Ali ga bom dobil?“

Kitka pogleda plaho konjika, in ko sliši nenavadne besede, prime se za glavo z obema rokama. „Čarovnik!“ izbruhne iz njegovega grla boječim glasom in koj hiti čez zamete h gradu. Našel je čarovnika, ki seje blodnje po kraju. To bo vest za Hroznato in romarja!“ (Dalje sledi.)

Evropo, marveč na naslov „nehvaležnih“ Srbov, Bolgarov, Rumuncev, ter pomenja, da ti narodi ne smejo poprej misliti na gotovo bodočnost, dokler ponižno ne potolažijo Rusije. Napitnica tedaj ni bojen klic, vzlic temu je pa vendar nevarno znamenje, tembolj, ker se ž njo pozivljajo Jugoslovani v trenutku, ko se mej njimi zopet oživlja ruski duh ter je proizval že sumljiva stanja. Čar in Rusija ne bodeta neposredno provzročila vojskine nevarnosti, marveč bodeta čakala, da popadajo pred njujine noge južnoslovanske dežele. Napitnica je premija Črnigori za zvestobo ter naj kaže pot ostalim balkanskim Slovanom. Napitnica ne obsega vojskine nevarnosti, toda posledice ne bodo izostale, in kaj bo potem iz tega, danes ne more nikdo določiti.“ — V nekako istem smislu piše „Kreutztg.“: Knez črnogorski ni mogočen zaveznik, če ga kdo sodi po meri zunanjih sredstev. Toda ta mera je popolnoma napačna pri tem knezu, kajti računati je treba tukaj z veliko politično in versko veljavo, katero ima Nikita pri vseh balkanskih slovanskih narodih. V javnosti se o tem ne govori mnogo, toda istinitost ne more biti tajna nobenemu, kdorkoli pozna evropski vzhod. Da se more čar prištevati mej poznavevalce, temu menda ne bo nikdo oporekal. Čar je tedaj dobro vedel, zakaj je dal knezu to zadoščenje, katero bo vsa jugoslovanska srca užgalo za Rusijo. Napitnica ni nič smešnega, marveč resno znamenje časa.“

Iz srbske prestolnica javlja „Pol. Corr.“: Obravnave za vranjanje cerkvenega vprašanja se vrše takó ugodno, da se bo kmalu dosegla povoljna rešitev. Bivšega metropolita Mihaela so takoj poklicali k posvetovanjem; sprejel je nepogojno vladno stališče, ter potrdil na cerkev nanašajoče se postavbe. Skoraj gotovo bo že prihodnje dni prosil sedanji metropolit msgr. Teodozij za umirovljenje in na njegovo mesto bo zopet prišel metropolit Mihael. — Za doba svojega bivanja v Bukareštu na povratku v domovino je rekel metropolit Mihael na vprašanje vrednika „Epoca“, ali se je prostovoljno odpovedal Milan: „Milan je prostovoljno in iz lastnega nagiba zapustil Srbijo. Žrtvoval se je, ker se mu je zdelo nemogoče izpolniti obljube nasproti sosednji državi, katere so spravile osodo Srbije v nevarnost.“ O zunanji srbski politiki se je izjavil metropolit: „Srbija ni danes niti rusofilna, niti avstrofilna. Odnosaji naši k obema državama so izvrstni. Vendar pa ima Srbija mnogo simpatij za Rusijo. Koliko časa bo ostala Srbija pri dosedanji politiki, ni mogoče že sedaj določiti.“

Iz Bruslja se poroča berlinski „Post“, da namerava po loudonskih vesteh **nemški** cesar Viljem opustiti potovanje v London, ker se ne strinja z željo angleške kraljice Viktorije, da bi bil ta obisk popolnoma zasebnega značaja. Druge trditve zoper pravijo, da se bo vršil sestanek na otoku Wight. — V madridskih diplomatskih krogih je govoriča, da bo cesar Viljem obiskal špansko kraljico vladarico in portugalskega kralja. — Neki bajé dobro podučén dopisnik lista „Hannov. Cour.“ pravi o znamen nameravanem potovanju v Strasburg: „Načrt se je osnoval le na željo višjih vojaških krogov, ter bi bilo potovanje čisto vojaškaga značaja, pri tem bi se bil namestnik Hohenlohe popolnoma potisnil v kót.“ Temu dostavlja „Nat. Ztg.“: „Izid te zadeve kaže zadostno, kako malo upanja do uspeha imajo tudi pod Viljemom II. slučajni poskusi vojaških krogov, da bi proizvali enostranske ukrepe političnega pomena.“

V **francoski** zbornici je pri proračunski razpravi ministerstva zunanjih zadev rekel minister Spuller, da se vlada drži politike miru in pravičnosti. Patiens quia fortis. (Odobranje.) Levica je tudi letos predlagala, naj se opusti veleposlaništvo pri Vatikanu, toda nasvèt je propadel s 232 proti 314 glasovom. — „Journal des Débats“ poroča z Dunaja, toda „z rezervo“, da je avstrijska vlada v Berlinu zahtevala pojasnil zaradi posebne pogodbe mej Nemčijo in Italijo. — Predsednik Carnot se je predvčeraj zvečer povrnil s svojega potovanja v Pariz.

V zgornji **angleški** zbornici je naznanil državni tajnik naselbin, lord Knutsford, da je vlada sprejela ostavko gubernatorja v Kapstadtu, sira Hercula Robinsona. Pri reševanju južno-afriških vprašanj želi Anglija, da bi se ohranile dobre razmere nasproti južni Afriki in prosti Oranje-državi, katere je ustanovil odstopivši Robinson. — Spodnja zbornica je v drugem čitanju sprejela postavo o ustanovitvi poljedelskega ministerstva. Organizacija njegova bo slična oni trgovinskega ministerstva. Predsednik je odgovorni minister v parlamentu.

V seji **rumunske** zbornice je predvčeraj ministerski predsednik Catargi pozval vse stranke, naj imajo toliko domoljubja, da bodo glasovale za proračun. Carp je naznanil v imenu ustavoverne stranke, da bo ta potrdila proračun, če se bo poprej glasovalo o finančnih postavah. Catargi je to obljubil, potem pa se je nadaljevala razprava.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 3. junija. (Nove orglje.) V Radovljici na Gorenjskem je dovršil 21. maja t. l. slavnoznaní mojster gosp. Fr. Goršič nove orglje, op. 53. Dispozicija orgelj je ta-le:

V prvem manualu: 1. Principal 8' od E 8' v prospektu. 2. Bordun 16' (zaprt) ima 24 lesenih in 30 cinastih piščal. 3. Viola di Gamba 8' od G 8' iz cina. 4. Dvojna flavta 8' iz mehkega in trdega lesa. 5. Oktav 4' cinast. 6. Flavta amabile 4' iz trdega lesa. 7. Mikstura čvetero-peterna ima 258 piščal.

V drugem manualu: 8. Goseljni principal 8' od G 8' cinast. 9. Salicional 8' (ravno tako). 10. Lieblichgedekt 8' iz lesa in cina. 11. Gamsov rog 4' cinast.

V pedalu: 12. Violonbas 16' močan in režeč. 13. Subbas 16' srednje moči. 14. Violončel 8'. Manual: 54 tipk. Pedal 27 tipk.

Sklepi: 15. Manualni sklep. 16. Oktavni sklep. 17. Pedalni sklep k I. manualu. 18. Pedalni sklep k II. manualu. 19. Salicional Pianissimo.

Zbiralniki: a) Mezzoforte; b) Forte; c) Tutti.

Meh je po francoskem načinu narejen, prav lahko za goniti in dá zadostne in popolnoma enakomerne sape. Mehanika je brez vsega ropota, precizna in z marljivo natančnostjo izdelana. Igra je prav lahka. Sapnice so na stožke. Piščali so prav lepe in iz vrlo dobrega materiala, z zavitki (Rollenstimmung). Intonacija posameznih premenov je čista in natančna; da je v tej reči g. Goršič nedosežen mojster, je zopet tu pokazal.

Dne 21. maja t. l. naznani g. Goršič cerkvenemu predstojništvu, da so orglje dokončane. Okoli polu pete ure popoldne so na orglje igrali: preč. g. Alijaž, župnik in okrajni šolski nadzornik, gosp. Thuma, vodja ljudske šole in organist, g. Rozman, učitelj in organist v Mošnjah, in P. A. Hribar. — Prišli so poslušat med drugimi okrajni glavar preblagorodni g. pl. Gozani, župan g. Roblek, čast. g. župnik Josip Bononi, g. kontrolor Gruntner, gosp. davkar Šubic itd. Po dokončani igri bil je le en glas: To so izvrstne, izvrstne orglje! Imajo pa tudi zares veličast-n, močan, ljubeznjiv, prijeten glas. Ne manjka se jim tudi milih premenov, na pr. Salicional, prelepi Lieblichgedekt in posebno silno nežni Pianissimo, ki z Lieblichgedektom vkupaj učini krasni voix celeste. — Nedosegljiva se mi zdi tudi Viola di Gamba, ki je skoraj Hoboi podobna. — Velike lepote ste tudi dvojna flavta 8' in flavta amabile 4'. Violon gode res kakor „bas“. Krasota in moč Goršičevih principalov je že tako sploh znana. — Ni se torej čuditi, da je vse ljudstvo od prvega do zadnjega jako zadovoljno z novimi orgljami.

Čast torej gosp. Goršiču, katerega vsakateremu p. t. župniku, ki si želi za svojo cerkev umetnih in cene vrednih novih orgelj, z najboljšo vestjo priporočamo! Čast pa tudi preč. g. J. Bononiju, ki se je v kljub svoji dolgotrajni bolehnosti trudil, preskrbeti svoji priljubljeni radovljiški cerkvi ta umotvor!

Iz Ljutomera, 4. junija. (Še enkrat občinske volitve.) Zadnjo soboto, dne 1. junija, so novoizvoljeni občinski svetovalci za župana izvolili gosp. Jožefa Steyera, ki je tukaj usnjar, v najnovejšem času deželni poslanec za Ptuj in je bil že poprej večkrat župan. Ker so „Nemci“ v dveh volilnih razredih zmagali, ni bilo drugače mogoče, nego spet g. Jožefa Steyera za župana postaviti, kajti poprej že skoro res nismo znali, kdo je župan. Pri Steyeru pa se vsaj nadjamo, da bo skušal bolj na lastnih nogah stati; on bi bil morebiti tudi zmežen občinsko gospodarstvo v boljši tir spraviti, ko bi mu le tudi drugi odborniki vselej vestno pomagali. Govori se, da občinsko gospodarstvo ni v najboljšem redu, in ko smo zadnjič videli, kakšne ljudi so želeli v 3. volilnem razredu v občinski odbor spraviti, se tega še bolj bojimo. Tudi volilna agitacija za 3. volilni razred je bila pomenljiva in graje vredna. Volitev se je vršila v soboto, dne 18. maja, a zvečer poprej, torej v petek, so bili nemčurski mešetarji poslani na dve strani s teletino in žganjem, da bi kmete, ki imajo v trgu volilno pravico, obdelavali. Na čast našim kmetom bodi povedano, da sta se izmed vseh dala le dva premotiti, da sta nemškutarje volila, drugim pa je čast in lastno prepričanje bilo več vredno, kakor „falat“ teletine ali „frakelj“ žganice. Čudili smo se tudi, da so naši višji uradniki, ki pa v 3. volilnem razredu volijo, glasovali za nemčurske kandidate, katerih sicer menda na ulici niti ne pogledajo; in nekateri ljudje še trdijo, da so bili celo med njihovimi agitatorji. Tega si skoro drugače ne moremo raztolmačiti, kakor da jim je bilo tako zaukazano, ker so hoteli

na vsak način slovenske odbornike iz občinskega zastopa čisto izbačiti. Da se to ni zgodilo, imamo se zahvaliti zavednim in narodnim našim kmetom, ki imajo volilno pravico v trgu in so na volišče prišli naše može volit.

Slovinci imajo torej tudi zanaprej tretjino zastopnikov v občinskem odboru, in ker oni spadajo med najinteligentnejše može našega trga, je pričakovati, da bodo pri vsaki priliki občinske koristi odločno zastopali in tudi na občinsko gospodarstvo svojo pozornost obračali.

Iz Prage, dne 1. junija. V četrtek opoldne zbrali so se v prestolni dvorani knežje nadškofijske palače člani praškega metropolitnega kapitelja. Kmalu na to prišel je v dvorano eminenca kardinal knezo-nadškof grof Schönborn. Papeževa plemenitaške garde častnik, grof Moroni, bil je pa uveden od bogato livriranih slug iz svojih soban v dvorano in tu je oznanil najprvo v laškem jeziku svoje poslanstvo od sv. Očeta vsled imenovanja nadškofa za kardinala. Potem je pa del na glavo Nj. eminenci kardinalu kardinalski baret ter mu podal dekret. Kardinal se papeževemu odposlancu na to zahvali tudi v laščini ter mu predstavi člane kapitelja, ti so: prošt Würfel, gener. vikar msgr. Hora; dalje kanoniki: Hanika, Hornsteiner, dr. Zennfels in Krásl; dalje deželni odbornik grof Vojteh Schönborn in nadškofijski svetnik Zvěřina. Rektor češkega kolegija v Rimu, Lorenzelli, ni še dospel sem. Včeraj se je pa novoimenovani kardinal odpeljal na Dunaj, kjer mu cesar dene na glavo kardinalski klobuk. V Prago se vrne kardinal grof Schönborn v četrtek dne 6. junija ob 3. uri popoldne; na kolodvoru pozdravi ga mestno starestinstvo, dalje vsa društva in korporacije po ulicah, koder se bode vozil. Katoliška društva pozdravijo novega kardinala na Hradčanih pred palačo. Sedanji nadškof je porojen dne 24. januarija leta 1844 in je četrti kardinal nadškof praški.

To visoko odlikovanje ne velja samo velikim zaslugam najvišjega nadpastirja našega za stvar sv. cerkve na Češkem, temveč ono je tudi znak one neskončne ljubezni in skrbi, katero je sv. Oče Lev XIII. češkemu narodu vedno izkazoval in izkazuje. Za nadškofa Františka de Paula katoliška Cerkev na Češkem veselo napreduje in se razvija, kajti marljiva reformatorska delavnost Nj. eminence javlja se v vseh strokah cerkvenega življenja.

V poslednji dobi peča se kardinal-nadškof osobito z preustrojitvijo cerkvenih redov, s povzdigo katoliškega življenja v obče. Napori njegovi, da se ljudska (narodna) šola vede v cerkvenem duhu, so znani, in istotako znane so zasluge nadškofove gledé založenja češkega kolegija v Rimu.

Narod pa še najbolj čuti, kako velik nalog je odkazan primasu češkega kraljestva v tej razburjeni politični in socijalni dobi. Koliko prevažnih zadev, zlasti košljivih, zavisno je od njega! V dobrem, živem spominu so zlasti vsakemu zvestemu Čehu zasluge pokojnega nadškofa in kardinala Schwarzenberga. Češki primas se je večkrat postavil kot angelj miru med prepirajoče se stranke ter je opominjal močnejše k miroljubnosti, slabše k potrpežljivosti.

Radodarnost in dobročinnost rodu grofov Schönbornov je takorekoč brezmejnna. Nadejati se je, da se z božjo pomočjo neumornemu trudu nadškofa Františka de Paula posreči, katoliški cerkvi pridobiti zopet ono veljavo in procvitanje na Češkem, kakor je bilo to za dōbe očeta domovine, cesarja Karola IV. in prvih njegovih svetovalcev, nadškofa in prvega kardinala praškega, Ernesta iz Pardubice, in Jana I., Očka iz Vlašima.

Prvi kardinal za češke dežele je bil drugi nadškof praški Jan I. (Očko iz Vlašima), ki je bil leta 1351 olomuški škof, od leta 1364 pa praški nadškof; vsled apostolske bulle bil je imenovan 28. maja leta 1365 sam in po njem vsi nasledniki, legatus natus sv. prestola za bamberško, mišensko in rezensko vladikovino. Jan I. je bil leta 1378 imenovan za kardinala. Za njegovega pastirovanja nabajala se je katoliška vera na Češkem v najlepšem procvitanju. Toda trpela je mnogo na to v husitski dobi.

Stoprav po uničenju husitstva, katero se je po prelevilo i v nemški protestantizem, in ko se je povrnil češki narod k veri svojih očetov, postal je zopet Arnošt II. (grof Harrach) drugi primas češkega kraljestva in preporoditelj katoliške vere na Češkem po belogorski nesreči kardinal, in sicer 18. januarija leta 1626, stoprav 28 let star! Ta vi-

soko zaslužni cerkveni dostojanstvenik ustanovil je škofijo v Ljtomericih (1656) in v Kraljevem Gradci (1659).

Tretji kardinal na Češkem postal je konečno sedemindvajseti nadškof praški, nepozabni Friderik Josip Jan Coelestin knez Schwarzenberg, dne 24. februarija leta 1842, stoprav 33 let star! Spomin njegov in neprecenljive zasluge za deželo češko in katoliško vero so doslej še v živem spominu.

Po njegovem vzgledu naj pastiruje tudi po vsem katoliškem svetu čislani in po vsem Češkem ljubljani naslednik njegov, kateremu želi vsak veren Čeh, kličeč:

„Te, Francisce, diu purpura vestiat,
Ut pastoria nos cura regat Tua:
Cunctos syderei sic maneant throni,
Pastorem simul et gregem!“

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, dne 4. junija.

(Konec.)

Odbornik dr. Vošnjak podpira predlog Hribarjev ter odločno oporeka trditvi, da bi se moralo iz gmotnih ozirov prodati poslopje „Sokolovo“. Predno bi do tega prišlo, pomagal bi veledušni dobrotnik društva, da, ves slovenski narod. (Dobro!) Světnik dr. Starč zagovarja odsekove nasvčt iz olepšavnih ozirov in ker bi se morda pokvarilo drevje Lattermannovega drevoreda.

Odbornik dr. Bleiweis vitez Trsteniški naglašá, da je on časten član „Sokolov“ in ravno zaradi tega pozna razmere tega društva. Članov ima malo, posebno izvršujočih, dohodkov temu primerno malo, ter se nikakor ne more upati, da bo „Sokol“ mogel glavnic 50.000 gl. obrestovati ali celo povračevati. Da se pa ne bo moglo trditi, da mestni zbor nima simpatij do „Sokola“, stavi posredovalni predlog: Mestni zbor izraža svojo pripravljenost odstopiti „Sokolu“ brezplačno primeren stavben prostor, kakor hitro se more izkazati s toliko glavnic, da bode mogel zgraditi in vzdrževati „Sokolski dom“.

Podžupan Petričič pravi, da ta zadeva ni niti stvar financ, niti olepšavanja mesta, marveč edino le narodna. Preverjen je, da bi bil celó prejšnji nemški zastop uslišal prošnjo.

Svčtovalec Povše povdarja, da je kot član odseka za olepšavo mesta čul pri dotični seji, pri kateri se je obravnavalo o tej prošnji, vse drugačne razloge za njeno odklonitev. Poročilo noče otroka imenovati pri pravem imenu, sedaj se pa to samo sebe kaznuje. Glasoval bo on po svojem trdnem prepričanju.

Odbornik dr. Tavčar imenuje predlog dr. Bleiweisa vit. Trsteniškega ironijo, ter pravi, da tukaj nikakor ne gré skrivati obraz za krinko. Glasoval bi raje za odsekove nego za napominani predlog. Sploh pa mora s svojega stališča kot odbornik naglašati, da bo mesto pridobilo lepo poslopje, tudi ko bi se pozneje prodalo.

Svčtnik Hribar predlaga glasovanje po imenih, kar obvelja.

Za Hraskyjeva nasvčt, da se ustreže prošnji, so z „da“ glasovali: Doleneč, Hrasky, Hribar, Murnik, Noll, Petričič, Povše, dr. Tavčar, Tomšič, Rozman, dr. Vošnjak, Zupan in Železnikar. — z „ne“ pa: dr. Bleiweis vit. Trsteniški, Gogola, Grasselli, dr. Gregorič, Klein, dr. Mosche, Ničman, dr. Starč, Valentinčič, Velkoverh in Žagar; prošnja je bila odbita, ker je zanjo glasovalo 13, proti nji pa 11 odbornikov in je bilo treba v njeno potrditev dve tretjini, t. j. 16 glasov.

Ista osoda je doletela tudi predlog dr. Bleiweisa vit. Trsteniškega.

III. a) Obč. svčtnik Tomšič poroča v imenu šolskega odseka o ustanovitvi višje dekliške šole v Ljubljani, ter nasvetuje, da se najprvo povpraša kranjski deželni odbor, ali méni sam obdržati po gospodu Gorjupu darovano bolnišnično poslopje ter dovoliti primeren donesek za novo zgradbo, ali pa je prepustiti mestu; potem še-le bo šolskemu odseku mogoče misliti na načrt in staviti primerne predloge. Obvelja.

b) Odbornik Povše poroča v imenu istega odseka o ustanovitvi drugega otroškega vrta v kolo-dvorskem mestnem okraji, ter nasvetuje, da se dvorana v hiši društva rokodelskih pomočnikov vzame v najem proti enoletni odpovedi in letni najemnini 400 gl.; ob enem naj se razpiše takoj služba otroške vrtnarice. Zbor pritrdi brez ugovora.

IV. a) Svetovalec dr. Starò nasvêtuje v imenu finančnega odseka, naj se odkloni deželnega odbora poziv, da bi se odslej oprostila najemnina gostašćine, katero plačuje deželni zaklad za pisarne in vojašnice c. kr. orožništva, to pa zaradi tega, ker je nevarno ustvarjati prejudice, ker mestne finance niso v najugodnejšem položaji in je dotični znesek takó majhen, da ga ne bode preveč občutila dežela. Prošnja se ne usliši.

Isti odbornik nasvêtuje tudi, da se ustreže prošnji hiralničnega oskrbnistva za povračilo gostašćine 31 gl. 28 kr., plačane v letih 1886 do 1887. Svetovalec dr. Gregorič je sicer zoper to, ker morajo v ta zavod vsprejeti plačevati, ter se hiralnica tedaj ne more prištevati med javne dobrodelne zavode, toda po toplem priporočilu odbornika Rozmana, ki naglašja vspešno in požitvalno delovanje usmiljenih sester, in z ozirom na to, da je c. kr. finančno ministerstvo proglasilo hiralnico za dobrodelen zavod, pritrdi zbor odsekovemu nasvêtu, da se povrne napolinani znesek.

Vsled predloga svêtovalca Hribarja se odloži ostali del dnevnega reda zaradi pozne ure do prihodnje seje.

Konečno predlagata odbornik Hraskey v imenu stavbinskega odseka, da se izroči zgradba prekopa v Poljskih ulicah najcenejšemu ponudniku Zupančiču za znesek 1800 gl., ces. svêtnik Murnik pa v imenu istega odseka, da se nakaže še pred konečnim ogledom in potrditvijo kranjski stavbeni družbi znesek 8000 gl., kateri bi se v primernejem razmerju razdelil mej vdeležene obrtnike. Odbornik Železnikar sicer sledajemu ugovarja, toda mestni zbor pritrdi obema predlogoma.

Potem se seja zaključí.

Dnevne novice.

(„Maticе Slovenske“) XXIV. redni občni zbor se je vršil véeraj popoldne po 4. uri v mestni dvorani; navzočnih je bilo okoli petdeset članov. Ker bodemo v prihodnjih številkah objavili obširnejše poročilo, naznanimo danes le izid volitev v odbor. Oddanih je bilo 291 veljavnih glasovnic; absolutna večina 146. Izvoljeni so bili soglasno gg.: Peter Grasselli, J. Navratil, S. Rutar in L. Svetec; z 290 glasovi gg.: Andr. Praprotnik, Anton Zupančič; z 289 glasovi gg.: J. Vavrú in F. Stegnar; z 287 glasovi g. J. Šuman; z 285 glasovi g. dr. J. Lesar.

(Volitve volilnih mož.) Iz Stareloke: V loško-selški dolini je voljenih sedaj v loškem okraju, v Stariloki, v Selcih, v Železnikih, v Sorici 26 volilnih mož; vsi ti, morda izvzemši dva, bodo namestu g. Moharja volili vrednika Andr. Kalana.

(Volitve volilnih mož v ljubljanski okolici.) Véeraj se je vršila volitev volilnih mož v Hrušici pod Ljubljano za veliko občino dobrunjsko. Izvoljeni deseteri volilni možje so se izjavili, da bodo vsi glasovali za gg. kandidata: dr. K. Bleiweisa in Fr. Povše-ta. To so naznanili tudi centralnemu volilnemu odboru pismeno ter potrdili s svojimi podpisi. — Dalje se nam poroča od D. M. v Polji, da je v tamošnji občini izvoljenih šestero mož; v občini Moste pod Ljubljano trije volilni možje, in v oni pri Sv. Jakobu ob Savi edini ondotni volilni mož, ki bodo vsi gotovo glasovali za že omenjena kandidata.

(Tudi agitacija.) Pod tem naslovom je véeraj „Slovenski Narod“ objavil pismo na nekatere častite gospode župnike v ljubljanski okolici gledé deželnozbornske volitve, podpisano od presv. prelata g. dr. And. Čebaška, češ: glejte, kako naši nasprotniki sejejo veter in delajo razpor. Naravnost rečemo, da bi tudi mi podpisali dotično pismo, ker poštna agitacija je vsakemu dovoljena, ako se ž njo ljudstvo ne demoralizuje. Kar pa se tiče hudomušne opazke, izvedeli smo iz pristnega vira, da onemu pismu ni bilo pridejano nobeno drugo zapечатeno pismo z naročilom, da je ima župnik volilcem prečitati pred volitvijo vpričo gosp. komisarja. Ta vest je torej neresnična, izmišljena. Sploh pa moremo gospodom s fakti dokazati, da v ljubljanski okolici „strastno postopajo“ in „strašijo“ volilce pred „temo“.

(Gosp. dr. Pavel Turner), znani slovenski rodoljub na Dunaji, pristopil je pri zadnjem večeru slovenskega kluba podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji kot ustanovnik s svoto 50 gl. Presrečna mu bodi hvala!

(Imenovanje.) Okrajni glavar v Kopru, Alojzij vitez Bosizio pl. Thurnberg in Jungenege, je imenovan za namestniškega svetovaleca v Primorji in mu je izročeno vodstvo okr. glavarstva v Gorici. — Namestniški tajnik Friderik grof Marenzi je imenovan za okr. glavarja v Primorji.

(Letina na Dolenjskem.) Poroča se nam iz krškega okraja: Letina ne bo ravno slaba, ako ne bo kake nesreče. Travniki in žita dobro kažejo, sadja pa bo malo ali nič, le breskve so se nekoliko obdržale. Drevje je sicer lepo cvetelo, toda češnje so odletele, češplje so se zročile. Kjer trsna uš ni še pokončala trsja, obeta vinska letina mnogo dobrega mošta; cvetočega grozdja je že mnogo videti. Bog nas obvaruj huda ure in druge uime!

(Monsignor Josip Vykydal.) velečastiti papežev komornik, dekan in župnik na moravskem Velehradu, imenovan je župnikom v Holinu. Véeraj se je odpeljal na svojo novo župnijo iz Velehrada, kjer je od l. 1865. blagodarno se trudil za sv. vero in domovino, zlasti pa za opuščeno Slovaško, v duhu sv. Cirila in Metoda. Veleč. gosp. Vykydal je tudi marsikateremu velegrajskemu romarju na Slovenskem v dobrem in blagem spominu.

(Cerkvene vesti iz tržaške škofije.) Čast. gosp. Ivan Ivič, upravitelj župnije v Oprtlju, je imenovan za dekana; čast. gosp. Josip Škerlj je kapelan nameščen v Štorji.

(Nova knjiga.) V Miličevi tiskarni in založbi je te dni izšla knjiga „Vijolice“. Pesmi za mladost. Zložila Lujiza Pesjakova ter poklonila iskrenemu pokrovitelju mladine blagorodnemu gospodu dr. Jerneju Zupanecu. Vsebina: I. Poklonilo. II. Obrazi iz prirode. III. Iz otročjega življenja. IV. Srečni glasovi. V. Ubožec (dramatičen prizor). Knjiga, katere vnanja oblika je elegantna, obseza 160 strani ter stoji krasno vezana z zlato obrezo 1 gl. 60 kr., broširana 1 gl. 10 kr. Dobiva se v Miličevi tiskarni in v ljubljanskih bukvarnah.

(Popravek.) Véeraj smo poročali, da je kustos deželnega muzeja kranjskega, g. prof. A. Müller, med 17 zgodovinarji drugi, ki je lansko leto prehodil rimsko cesto od Virunuma do Ovilaba. V resnici pa je bil on prvi.

(Izpred porotnega sodišča.) Pri véerajšnji obravnavi je bil zatožen Luka Gradišek iz Blok, da je svojemu sosedu zažgal kozolec iz maščevanja. Glavna priča se je večkrat zagovoril, porotniki so zatoženca oprostili. Pri drugi obravnavi je bila zatožena Marija Vodišek hudodelstva goljufije. Obsojena je bila na tri leta težke ječe.

Telegrami.

Dunaj, 6. junija. O počutji vsled vnetja možgan zbolelega kardinala Ganglbauer-a zjutraj izdano izvestje slôve: Splošnje stanje nekoliko boljše, vznemirjenje se je zmanjšalo; bolnik tudi še sedaj ne more govoriti.

Belgrad, 5. junija. Garašanin je vložil drug rekurz, v katerem je odrekal zagovorniku pravico, da je smel v njegovem imenu vložiti prvi rekurz. Predsednik je odredil, da v tej zadevi razsodi drug sodnik. Ta je Garašaninovo hudodelstvo proglasil za uboj vsled nemarnosti, ter zaradi tega ukrenil, da se izpusti Garašanin iz zapore. Toda preiskovalni sodnik je izrekel, da mora Garašanin ostati v zaporu zaradi težke telesne poškodbe dveh drugih mladeničev in zaradi omejevanja osobne prostosti mestnega prefekta.

Rim, 6. junija. „Agenzia Stephani“ poroča iz Masave: Italijani so zasedli Keren ter razobesili italijansko zastavo. Da se zasede Keren, sklenilo se je vsled sumljivega postopanja Barambasa Kafela, katerega so razorožili Italijani.

Novi York, 5. junija. Vsled povodnji povzročena škoda se ceni na 40 milijonov dolarjev. Dosedaj so našli 3000 mrtvecev.

San Francisco, 5. junija. Vest o nesreči vsled viharja v Hongkongu se ni potrdila.

IZJAVA.

Dostojno in plemenito (!), kakor vedno in dosledno, zgrabil je mene zopet „Slovenski Narod“, ko je zvedel, da kandidujem v loško-kranjsko-tržaškem okraju.

Njemu v odgovor in p. n. volilcem v pojasnilo to-le:

Jaz kandidujem namesto odstopivšega gospoda Moharja, ki zaradi bolehnosti ni prevzel kandidature. Mandat je prazen in jaz torej nikogar ne izpodrivam. — Da g. Detela misli svoj volilni okraj premeniti, tega jaz nisem mogel vedeti, ker ni v nobenem časniku tega naznanil, ker nisem nikjer bral, da bi mu bili meščani loški in kranjski izrazili nezaupnico, in ker je navadno, da poslanec ostane v volilnem okraju toliko časa, dokler živa zaupanje svojih volilcev.

Torej jaz ne „lazim“ okrog, kakor „Narod“ piše, in ne „spletkarim“ proti nikomur, ker menim, da je za kandidata bolj pošteno in častno, da se dogovarja neposredno z volilci, kakor pa da bi smatral volilce za volilno maso in bi brez njih vednosti kar za kulisami iskal si mandat. — Na „Narodovo“ laž, da sem lazil tudi v Vogljah, niti ne odgovarjam.

Jaz torej popolno miren prepustim razsodbo volilcem kranjsko-tržaško-loškega okraja. Ne bi si sicer upal finančnega položaja naše dežele tako rožnato slikati, kakor je to storil po poročilu „Slov.“ dr. Vošnjak gledé konvertovanja dolga med deželo in državo, ker o tem imajo mnogi veščaki tehtne pomisleke, ne bi sicer mogel ljudstvu poročati v kmečkih občinah, kakor g. H. Kavčič, takih negotovosti, da bo novo slovensko gledišče toliko neslo, da bo v 40 letih dobila dežela posojenih 100 tisoč nazaj, ker sem prepričan, da bo še z velikimi vsakoletnimi podporami gledišče težavno vzdrževati. Tako bi si ne upal ljudstvu peska v oči metati, pač pa bi z vestnim izpolnjevanjem svojih dolžnosti hotel zadovoljevati svoje volilce.

Andrej Kalan.

Umrlí so:

1. junija. Matilda Satler, kleparjeva hči, 4 leta, Florijanske ulice 46, božjast

3. julija. Uršula Šusteršič, gostija, 67 let, Cesta v mestni log 2, vsled raka.

4. junija. Terezija Černe, šjekarjeva hči, 3½ leta, Marije Terezije cesta 5, škarlatica. — Helena Gantar, delavka, 56 let, sv. Petra cesta 7, kap.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju				
7. u. jut.	735.2	23.8	sl. vzh.	del. jasno	0.00	
5 2. u. pop.	736.1	22.4	"	"	"	
9. u. zveč.	736.7	20.4	"	"	"	

Srednja temperatura 22.2°, in 4.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegraščno poročilo.)

6. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 35 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 %	85 " 85 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 65 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	906 " — "
Kreditne akcije	306 " — "
London	119 " — "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 46 "
Cesarski cekini	5 " 63 "
Nemške marke	58 " 17¼ "

Osem svctinj!

Najboljše ročne harmonike

z 1, 2 in 3 vrstami tipk, orhestralna harmonika z jeklenimi glasovi, in usnjati mehovi lastnega izdelka, kakor vsi godbeni instrumenti, gosli, citre, flavte, klarineti, trompete, lajne, glasbene škatiljice, ustne harmonike, okarine, lajnice, ariston, lajnice za ptičje, albumi z godbo, pivni in vinski kozarci, necessaires za gospe z godbo itd.

JAN. N. TRIMMEL,

tovarna harmonik, (30-3)

Dunaj, VII., Kaiserstrasse 74.

Geniki franco in zastonj.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štote, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornatí.